Examenreglement
&
Programma van toetsing en afsluiting

Winkler Prins

Cohort 2022-2024

vmbo: theoretische leerweg
leerjaar 3

Winkler Prins
openbare school voor voortgezet onderwijs

Grondslag
Het Examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) zijn gebaseerd op artikel 2.60, 2.60a, 2.60b wvo 2020.

Vaststelling bevoegd gezag
Het Examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting zijn, op voorstel van de examencommissie, vastgesteld door het bevoegd gezag van Winkler Prins op 28 september 2022, nadat de medezeggenschapsraad van Winkler Prins daarmee op 27 september 2022 heeft ingestemd.

Het Examenreglement is van toepassing op alle schoolsoorten die worden aangeboden op Winkler Prins en heeft betrekking op het schooljaar 2022-2023
Bij het Examenreglement hoort het programma van Toetsing en Afsluiting voor de schoolsoort en het leerjaar dat voor de desbetreffende leerling van toepassing is.

Tijdens het laatste examenjaar worden ruim voor de aanvang van het centraal examen door de examensecretaris de data van het centraal examen aan de kandidaten bekend gemaakt.

Verzending aan inspectie en uitreiking aan kandidaten
Het Examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting is voor 1 oktober aan de onderwijsinspectie gezonden en aan alle kandidaten verstrekt die tot het examen vwo, havo, vmbo-tl, vmbo-kb, respectievelijk vmbo-bb zijn toegelaten.

Voorbehouden
Wijzigingen in de wet- en regelgeving gedurende de looptijd van dit Examenreglement kunnen leiden tot tussentijdse aanpassingen van het Examenreglement en het PTA. Eventuele wijzigingen worden, overeenkomstig artikel 2.60c wvo 2020, volgens de geldende procedures voorgelegd aan de MR en kenbaar gemaakt aan de kandidaten en de onderwijsinspectie.
Evidente misstellingen in de tekst kan het bevoegd gezag onder kennisgeving aan alle kandidaten en de onderwijsinspectie corrigeren.

Begrippenlijst

Bevoegd gezag	De Stichting Winkler Prins, statutair vertegenwoordigd door de bestuurder.
Centraal examen (CE)	Het deel van het eindexamen dat volgt, nadat de kandidaat het schoolexamen heeft afgesloten.
CvTE	College voor Toetsen en Examens
Commissie van beroep	De commissie als bedoeld in artikel 3.59 uitvoeringsbesluit wvo 2020, waar de kandidaat in beroep kan gaan tegen een besluit van de deelschooldirecteur om een maatregel te treffen bij een geconstateerde onregelmatigheid als bedoeld in artikel 3.58 uitvoeringsbesluit wvo 2020 en artikel 2.61 wvo 2020.
CSPE	Centraal schriftelijk en praktisch examen
Deelschooldirecteur	De directeur van de deelschool van Winkler Prins waarop dit Examenreglement en Programma van Toetsing en Afsluiting betrekking heeft.
Eindexamen	Een examen tenminste in het geheel van de voorgeschreven vakken.
Examencommissie	Winkler Prins heeft een examencommissie vmbo en een examencommissie havo/vwo. De samenstelling van deze commissie is opgesteld volgens de richtlijnen genoemd in artikel 2.60d en 2.60e wvo 2020.
Examinator	Degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak.
Hij	Onder 'hij' wordt in dit examenreglement tevens verstaan 'zij' of een andere genderspecifieke aanduiding voor een kandidaat.
Herkansing	Het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
Kandidaat	De leerling van Winkler Prins die tot het eindexamen is toegelaten.
LOB	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding
Profielwerkstuk	Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
Schoolexamen (SE)	Het eerste deel van het eindexamen, dat moet worden afgesloten voordat deel kan worden genomen aan het centraal examen.
Examensecretaris (secretaris van het eindexamen)	De door de deelschooldirecteur uit het personeel van de school aangewezen persoon die samen met de deelschooldirecteur verantwoordelijk is voor de organisatie en het goed verloop van het eindexamen. De examensecretaris voert taken uit conform artikel 2.51a wvo 2020.
Toets	Een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten of een praktische opdracht.
Wettelijk vertegenwoordiger	Ingeval van een minderjarige kandidaat, degene(-n) die de ouderlijke macht dan wel de voogdij over de minderjarige uitoefen(-t)(-en) en vertegenwoordigingsbevoegd is (zijn).
wvo 2020	wet voortgezet onderwijs 2020

1. De indeling van het eindexamen

1.1. Het eindexamen bestaat voor ieder vak uit een schoolexamen en eventueel uit een centraal examen. In het programma van toetsing en afsluiting wordt van elk vak de examenvorm vermeld.

1.2. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd volgens de voorschriften, opgesteld door de deelschooldirecteur en examinatoren. Het examendossier bevat de cijferbeoordeling van mondelinge en/of schriftelijke toetsen, praktische opdrachten en het profielwerkstuk, de beoordeling van handelingsdelen en voor het vmbo handelingsopdrachten met betrekking tot 'Oriëntatie op leren en werken'.

1.3. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo-tl omvat mede een profielwerkstuk, zie artikel 4.4 c.

1.4. Het schoolexamen wordt voor het vwo afgenomen in het vierde, vijfde en zesde leerjaar, voor het havo in het vierde en vijfde leerjaar en voor het vmbo in het derde en vierde leerjaar.

1.5. Het schoolexamen wordt in ieder geval tien werkdagen voor de aanvang van het centraal examen afgesloten. Voor BB en KB geldt dat het schoolexamen in het betreffende vak waarin het digitaal CE wordt afgelegd 10 werkdagen voor het afnemen van het CE is afgerond.

1.6. Het **eindexamen vwo** omvat:

a) De vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel.
b) De vakken van het profieldeel van één van de profielen, waaronder tevens begrepen een profielkeuzevak en een profielwerkstuk, en een keuzevak uit het vrije deel.
c) In afwijking van 1.6.a kan het bevoegd gezag de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vwo bij het eindexamen ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in het deelvak Lichamelijke Opvoeding, indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen.
d) Onder voorwaarden[1] kan het bevoegd gezag vwo leerlingen ook ontheffing verlenen voor de tweede moderne vreemde taal Frans of Duits.
e) De kandidaat kiest in de in 1.6.d genoemde gevallen welk vak of programmaonderdeel voor de leerling in de plaats komt van het onderwijs waarvoor ontheffing is verleend, met dien verstande dat het vervangende onderwijs tenminste 440 uren studielast heeft. Daarbij doet het bevoegd gezag een voorstel voor een vervanging.
f) Voor de kunstvakken Beeldend en Muziek bestaat het centrale examen uit het vak Kunst Algemeen.
g) De leerling van een school voor vwo, die in het bezit is van het diploma havo is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in de volgende vakken van het gemeenschappelijk deel: Maatschappijleer en Culturele en Kunstzinnige Vorming.
h) De cijfers voor de volgende examenvakken c.q. -onderdelen (Maatschappijleer, Culturele en Kunstzinnige vorming en het Profielwerkstuk) worden in een combinatiecijfer ondergebracht dat als zodanig meetelt in de slaag/zakregeling.

1.7. Het **eindexamen havo** omvat in elk geval:

a) De vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel.
b) De vakken van het profieldeel van één van de profielen, waaronder tevens begrepen een profielkeuzevak en een profielwerkstuk, en een keuzevak uit het vrije deel.
c) In afwijking van 1.7.a kan het bevoegd gezag de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor havo bij het eindexamen ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in het deelvak Lichamelijke Opvoeding, indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen.
d) Voor de kunstvakken Beeldend, Drama en Muziek bestaat het centrale examen uit het vak Kunst Algemeen.

---

[1] Deze voorwaarden zijn opgenomen in artikel 2.9 uitvoeringsbesluit wvo 2020:

a. de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal;
b. de leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal;
c. de leerling volgt onderwijs in het profiel natuur en techniek of het profiel natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.

e) De cijfers voor de volgende examenvakken c.q. -onderdelen (Maatschappijleer, Culturele en Kunstzinnige vorming en het Profielwerkstuk) worden in een combinatiecijfer ondergebracht dat als zodanig meetelt in de slaag/zakregeling.
f) Indien wiskunde geen onderdeel is van de vakken genoemd in 1.7.a en 1.7.b, het schoolexamen rekenen op referentieniveau 3F. Het resultaat telt niet mee in de uitslag, maar wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

1.8. Het **eindexamen vmbo-tl** omvat in elk geval:
a) De vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel.
b) De twee vakken die het profieldeel omvat, waaronder tevens inbegrepen een profielwerkstuk.
c) In het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken, met dien verstande dat het profieldeel en het vrije deel tezamen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne vreemde taal zijn.
d) In afwijking van 1.8.a kan het bevoegd gezag de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vmbo-tl bij het eindexamen ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in het deelvak Lichamelijke Opvoeding, indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen.
e) Indien wiskunde geen onderdeel is van de vakken genoemd in 1.8.a, 1.8.b en 1.8.c, het schoolexamen rekenen op referentieniveau 2F. Het resultaat telt niet mee in de uitslag, maar wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

1.9. Het **eindexamen vmbo-kb en bb** omvat in elk geval:
a) De vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel.
b) De twee algemene vakken die het profieldeel omvat.
c) Een beroepsgericht programma dat bestaat uit:
(i) Het profielvak,
(ii) In het vrije deel vier beroepsgerichte keuzevakken.
d) In afwijking van 1.9.a kan het bevoegd gezag de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vmbo-kb-bb bij het eindexamen ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in het deelvak Lichamelijke Opvoeding, indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen.
e) Indien wiskunde geen onderdeel is van de vakken genoemd in 1.9.a, 1.9.b en 1.9.c, het schoolexamen rekenen op referentieniveau 2F. Het resultaat telt niet mee in de uitslag, maar wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

1.10. Het **eindexamen vmbo-leerwerktraject** omvat voor de leerling die dat traject heeft gevolgd:
a) Het vak Nederlandse taal.
b) Het beroepsgerichte programma dat onderdeel is van het leer-werktraject.
c) Bovendien kan de leerling eindexamen afleggen in de andere vakken van de basisberoepsgerichte leerweg waarvan het bevoegd gezag in voorkomend geval heeft beslist dat zij behoren tot het leer-werktraject van de leerling.
d) Indien wiskunde geen onderdeel is van de vakken genoemd in 1.10.a, 1.10.b en 1.10.c, het schoolexamen rekenen op referentieniveau 2F. Het resultaat telt niet mee in de uitslag, maar wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

2. Bezwaar, onregelmatigheden en beroep

2.1. Bezwaar

a. Een kandidaat aan het examen kan binnen tien schooldagen na het bekend maken van de beoordeling van een deel van het schoolexamen bij de deelschooldirecteur per brief bezwaar maken tegen die beoordeling. Is de kandidaat minderjarig, dan moet het bezwaar ook ondertekend zijn door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.
b. Een kandidaat kan na deelname aan een deel van het eindexamen bij de deelschooldirecteur per brief bezwaar maken tegen omstandigheden of gang van zaken

waardoor de kandidaat zich benadeeld voelt. Dit bezwaar dient zo spoedig mogelijk, doch zeker niet later dan één week nadat het examenonderdeel is geëxamineerd, te worden ingediend. Is de kandidaat minderjarig, dan moet het bezwaar ook ondertekend zijn door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.

c. De deelschooldirecteur neemt nadat hij alle betrokkenen over het bezwaar onder 2.1.a en 2.1.b gehoord heeft en de zaak nader heeft onderzocht, in overleg met de examencommissie, een beslissing over het bezwaar.

d. De deelschooldirecteur deelt de beslissing zo spoedig mogelijk, doch niet later dan binnen tien schooldagen, per brief en met uitleg aan de kandidaat mee.

2.2. Maatregelen bij onregelmatigheden

a. Indien een kandidaat zich onttrekt aan (een onderdeel van) het centraal examen of schoolexamen, in strijd heeft gehandeld met het examenreglement, of zich schuldig heeft gemaakt aan bedrog of enige andere onregelmatigheid (bijvoorbeeld spieken, het plegen van plagiaat, het onterecht aanspraak maken op een ontheffing, etc.), kan de deelschooldirecteur maatregelen treffen. Onder het zich *onttrekken aan* wordt mede verstaan het zonder geldige redenen niet aanwezig zijn bij een toets, het niet tijdig inleveren van het (de) voorgeschreven werkstuk(ken), het zich onttrekken aan de werkstukbegeleiding, het niet tijdig inleveren van de boekenlijsten, kortom iedere afwijking van de in de wet of in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) vastgestelde regels.

b. De maatregelen die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
   i. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
   ii. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
   iii. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
   iv. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de deelschooldirecteur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen.

c. Indien de onregelmatigheid pas na afloop van het schoolexamen wordt ontdekt, kan de deelschooldirecteur het schoolexamen ongeldig verklaren, hetgeen tevens ontzegging van deelname aan het centraal examen inhoudt, ofwel bepalen dat het schoolexamen slechts geldig is na een hernieuwd schoolexamen in de door de deelschooldirecteur en examinatoren aan te wijzen onderdelen en op de door hen te bepalen wijze.

d. Alvorens een beslissing als hierboven beschreven wordt genomen, hoort de deelschooldirecteur de kandidaat onder gelijktijdige melding aan zijn wettelijke vertegenwoordigers. De kandidaat kan zich door zijn wettelijke vertegenwoordigers laten bijstaan. De deelschooldirecteur deelt de beslissing mede aan de kandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op de mogelijkheid van de kandidaat om in beroep te gaan.

2.3. Commissie van beroep

a. De kandidaat kan tegen een beslissing van de deelschooldirecteur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep.

b. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het examen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, de wettelijk vertegenwoordiger van de kandidaat, indien deze minderjarig is, de deelschooldirecteur en

de Inspectie voor het Voortgezet Onderwijs. Tegen de uitspraak van de commissie van beroep is geen hoger beroep mogelijk.

c. De commissie van beroep is als volgt samengesteld: één lid van het managementteam (niet zijnde de deelschooldirecteur van de kandidaat) als voorzitter, de voorzitters van de ouderraad en de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad of hun vervangers als leden.

d. Het adres van de commissie van beroep is:
   Commissie van Beroep Winkler Prins
   Postbus 190
   9640 AD Veendam.

3. Overige bepalingen

3.1. Bewaren en inzien gemaakt examenwerk: schoolexamen, centraal examen

a. De opgaven van, en het gemaakte werk van het schoolexamen, centraal examen, en de cijferlijsten van het schoolexamen en het centraal examen worden gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de deelschooldirecteur in het archief van de school ter inzage voor belanghebbenden. Van werkstukken worden ten behoeve van de archivering een of meer foto's gemaakt.
   De kandidaat heeft het recht het gemaakte examenwerk eventueel in aanwezigheid van een wettelijk vertegenwoordiger in te zien. De inzage heeft betrekking op het gemaakte examenwerk en de opmerkingen en correcties daarbij van de correctoren. Het examenwerk mag niet mee naar huis worden genomen. Ingeval van inzage in gemaakte digitale examens (BB en KB) gelden specifieke regels die zijn vermeld in bijlage 1 bij dit examenreglement. Werkstukken in de vorm van ruimtelijke objecten waarvan de foto's zijn gearchiveerd, kunnen na de diploma-uitreiking aan de leerling worden meegegeven.

3.2. Kandidaten met een ondersteuningsbehoefte[2]

a. De deelschooldirecteur kan toestaan dat een (tijdelijk) gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de deelschooldirecteur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mededeling aan de inspectie.

b. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de aangepaste wijze van examinering dat:
   i. er een deskundigheidsverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog, psychiater, neuroloog of orthopedagoog is opgesteld[3],
   ii. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets met ten hoogste 30 minuten, en
   iii. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigheidsverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in de deskundigheidsverklaring.

c. Van elke afwijking bedoeld in 3.2. wordt door de examensecretaris mededeling gedaan aan de inspectie.

3.3. Onvoldoende beheersing Nederlandse taal

---

[2] Zie voor een uitgebreide toelichting de brochure van de CvTE: 'kandidaten met een ondersteuningsbehoefte' (https://www.examenblad.nl).

[3] De ter zake deskundige psycholoog, psychiater, neuroloog of orthopedagoog beoordeelt, zo nodig op grond van een verklaring van een (andere) medisch specialist, of er sprake is van een niet waarneembare handicap en welke aanpassing tijdens het examen geëigend is om deze handicap, binnen de mogelijkheden die de school heeft, te compenseren. Zie voor het centraal examen ook artikel 3.2. sub b, onderdeel ii.

a. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften in artikel 3.55 uitvoeringsbesluit wvo 2020 ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
   i. het vak Nederlandse taal- en letterkunde
   ii. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
b. De in 3.3 onder a bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbende op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
c. Van elke afwijking bedoeld in 3.3. wordt door de examensecretaris mededeling gedaan aan de inspectie.

3.4. Langdurige ziekte en overmacht ten gevolge van bijzondere omstandigheden in het laatste leerjaar

Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen over twee opeenvolgende schooljaren wordt afgelegd.

3.5. Tussentijdse overstap naar een andere VO-school

Op verzoek van de kandidaat die zich als leerling laat uitschrijven bij Winkler Prins verstrekt de deelschooldirecteur ten behoeve van de school waar de leerling zich vervolgens als leerling laat inschrijven een gewaarmerkt overzicht van de resultaten van de op grond van het Programma van Toetsing en Afsluiting van Winkler Prins gemaakte toetsen.

3.6. Tussentijdse overstap van een andere VO-school naar Winkler Prins

Indien een leerling zich in de loop van het voorlaatste of laatste examenjaar laat inschrijven als leerling van Winkler Prins en toegelaten wil worden als examenkandidaat, houdt de deelschooldirecteur bij de inpassing van de kandidaat in het examenprogramma van Winkler Prins zoveel mogelijk rekening met de resultaten van de toetsen die de leerling bij de voorafgaande school heeft afgelegd in het kader van het aldaar geldende Programma van Toetsing en Afsluiting, mits de leerling toestemming geeft om deze resultaten bij de voorafgaande school op te vragen en de school deze verstrekt.

3.7. Vervroegd afleggen centraal examen

Een kandidaat die op grond artikel 2.56 lid 4 wvo 2020 voornemens is centraal examen in één of meerdere vakken, niet zijnde alle vakken in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wil afleggen legt dit voornemen voorafgaand aan het schooljaar waarin de kandidaat het vervroegd centraal examen wil afleggen aan de deelschooldirecteur voor. De deelschooldirecteur verleent medewerking aan dit voornemen indien de betreffende vakdocent van de leerling over het voornemen van de kandidaat positief adviseert en de afronding van het schoolexamen voorafgaand aan het vervroegd afleggen van het centraal examen organisatorisch mogelijk is.

3.8. **Onvoorziene gevallen**
In alle gevallen waarin het Examenreglement niet voorziet beslist de deelschooldirecteur, gehoord de examencommissie en belanghebbende(n).

4. Organisatie Schoolexamen

4.1. De examinatoren stellen per vak in onderling overleg de opgaven en de normen vast.
4.2. De inhoud van het schoolexamen is vermeld in het Programma van Toetsing en Afsluiting, dat in elk examenjaar voor 1 oktober aan de kandidaten wordt uitgereikt. De toetsen, opdrachten en handelingsdelen, die onderdeel uitmaken van het schoolexamen staan duidelijk in het toetsprogramma van enig leerjaar vermeld.
4.3. De resultaten en de voor het schoolexamen relevante bescheiden worden door de school bewaard in het examendossier van de kandidaat conform het bepaalde in artikel 1.2.
4.4. Het schoolexamen kent -afhankelijk van het vak- de volgende toetsvormen:
a) mondelinge en/of schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen, waarin kennis en inzicht wordt getoetst;
b) praktische opdrachten, waarin vaardigheden worden getoetst op het gebied van informatieverwerking, het oplossen van problemen, het ontwerpen en het onderzoeken;
c) een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk in het **vwo en havo** heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo. Het profielwerkstuk heeft zowel in vwo als havo een omvang van 80 studielasturen die bovenop de afzonderlijke vakken komt. Het profielwerkstuk in het **vmbo-tl** moet betrekking hebben op het profiel waarin de leerling onderwijs volgt;
d) handelingsdelen, waarbij handelingen met voldoende of goed resultaat moeten zijn uitgevoerd;
e) handelingsopdrachten "Oriëntatie op leren en werken" (vmbo)
4.5. De toetsvormen hebben ten opzichte van elkaar een vaste wegingsfactor. Deze wegingsfactor is voor elk vak opgenomen in het Programma van Toetsing en Afsluiting.
4.6. Per jaar wordt tijdig aan de kandidaten kenbaar gemaakt wanneer en hoe wordt getoetst.
4.7. Bij schriftelijke toetsen wordt uitsluitend geschreven met een zwart- of blauw-schrijvende pen en mag geen gebruik worden gemaakt van correctievloeistof of daarmee vergelijkbare middelen.
4.8. Een kandidaat die door ziekte of een andere vorm van overmacht niet in staat is aan een bepaald deel van het schoolexamen deel te nemen, wordt uiterlijk voor de aanvang van de toets afwezig gemeld met vermelding van de reden. De deelschooldirecteur kan een schriftelijke verklaring van de wettelijk vertegenwoordigers verlangen om de geoorloofdheid van het verzuim vast te stellen. De school heeft het recht om van de kandidaat en de wettelijk vertegenwoordiger in voorkomende gevallen een medische verklaring te eisen. Indien de kandidaat of de wettelijk vertegenwoordiger in gebreke blijft, kan de deelschooldirecteur een maatregel wegens een onregelmatigheid treffen als bedoeld in artikel 2.2. Na herstel dient de kandidaat zich in verbinding te stellen met de deelschooldirecteur en de examinator opdat een afspraak wordt gemaakt de toets, opdracht of handeling in te halen in overeenstemming met de herkansings- en inhaalregels. (zie hiervoor artikel 6)
4.9. Een kandidaat, die zich bij het afnemen van toetsen, het inleveren van praktische opdrachten, het inleveren van het profielwerkstuk en het afronden van handelingsdelen en de daaraan gekoppelde tussenopdrachten en werkzaamheden niet houdt aan het Programma van Toetsing en Afsluiting meldt zich bij de deelschooldirecteur. Indien de kandidaat door ziekte of overmacht niet in staat blijkt zich aan zijn verplichtingen te voldoen, beslist de deelschooldirecteur over de wijze waarop met deze overmacht-situatie wordt omgegaan. Is er geen sprake van een overmacht-situatie dan kan de deelschooldirecteur een maatregel wegens een onregelmatigheid treffen als bedoeld in artikel 2.2.

4.10. Voor die onderdelen van het schoolexamen die daarvoor in aanmerking komen, kent de examinator een cijfer toe uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10, met de daartussen liggende cijfers met één decimaal.

4.11. Voor die onderdelen van het schoolexamen die daarvoor in aanmerking komen, kent de examinator een beoordeling toe van "voldoende" of "goed", volgens in de school vastgestelde beoordelingscriteria.

4.12. Bij de beoordeling van een praktische opdracht in **vwo en havo** geldt de volgende regel: wanneer een praktische opdracht na een bekende en vastgelegde deadline wordt ingeleverd, wordt voor elke werkdag dat deze deadline wordt overschreden een half punt van het cijfer afgetrokken. Deze mogelijke maatregel wordt in het beoordelingsmodel van het te maken werk opgenomen en bij de start van het werk schriftelijk beschikbaar gesteld

4.13. Voor die onderdelen van het schoolexamen, die daarvoor in aanmerking komen, kent de examinator een beoordeling toe van "naar behoren afgerond".

4.14. De deelschooldirecteur kan toestaan dat een kandidaat het schoolexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze, die is aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat. In dat geval bepaalt de deelschooldirecteur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. De criteria en bepalingen zoals vastgelegd in artikel 3.2 en 3.3 van dit reglement, zijn van toepassing.

4.15. De examinator stelt de kandidaat van elke beoordeling van een toets, die onderdeel is van het schoolexamen, zo spoedig mogelijk op de hoogte. De beoordeling wordt op het werk aangegeven. Voor toetsen met open en gesloten vragen gebeurt dat in ieder geval binnen 10 schooldagen voor praktische opdrachten, het profielwerkstuk en handelingsdelen in ieder geval binnen zes schoolweken. De toetsen, die onderdeel zijn van het schoolexamen worden met de kandidaat besproken.

4.16. Indien een kandidaat bezwaar heeft tegen het toegekende cijfer of de toegekende beoordeling van een toets of een handeling heeft hij de mogelijkheid om binnen tien schooldagen, nadat het cijfer, c.q. de beoordeling, is bekendgemaakt en het werk is besproken schriftelijk bezwaar te maken bij de betreffende deelschooldirecteur. Deze neemt na de kandidaat en de docent gehoord te hebben binnen één schoolweek een beslissing op het bezwaar en deelt deze beslissing mondeling en schriftelijk en gemotiveerd aan de kandidaat mee. De kandidaat kan tegen deze beslissing binnen vijf schooldagen beroep instellen bij de commissie van beroep (zie 2.3). De commissie van beroep beslist binnen twee weken op het beroep, tenzij zij de termijn, met redenen omkleed, met ten hoogste twee weken heeft verlengd. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast, op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld de toets c.q. handeling binnen het schoolexamen geheel of gedeeltelijk opnieuw af te leggen. Tegen de uitspraak van de commissie van beroep is geen hoger beroep mogelijk.

4.17. Periodiek worden de door de kandidaat behaalde cijfers en beoordelingen voor onderdelen van het schoolexamen aan de kandidaat en bij zijn minderjarigheid aan zijn wettelijk vertegenwoordigers meegedeeld.

4.18. Aan het einde van het schoolexamen, worden op een door de examensecretaris te bepalen dag, de cijfers en beoordelingen van het schoolexamen door de kandidaat op juistheid gecontroleerd, waarna de kandidaat tekent voor ontvangst. De gecontroleerde cijfers en beoordelingen worden vervolgens definitief vastgesteld door de examinator en de directeur van de deelschool.

Voor gezakte eindexamenleerlingen vwo en havo gelden de volgende aanvullende regels:

4.19. De gezakte leerlingen kunnen een vrijstelling krijgen voor de volgende vakken, mits het SE-eindresultaat voor het vak waarvoor vrijstelling wordt gevraagd een 6,5 of hoger was: Natuur Leven & Technologie, Bewegen sport & Maatschappij (alleen havo), Wiskunde D (alleen vwo). Aanvullend kan een vrijstelling voor het Profielwerkstuk worden verkregen, mits het combinatiecijfer een 6,5 of hoger was. Voor Lichamelijke Opvoeding kan een vrijstelling worden verkregen, mits het SE-eindresultaat een 'voldoende' of 'goed' was.

4.20. Eén SE-gelabeld cijfer uit het voorexamenjaar, dat valt binnen de herkansingsregeling, mag worden herkanst.

4.21. De studielast die beschikbaar komt doordat gezakte leerlingen vrijstellingen hebben, wordt ingezet bij zwakke vakken. Het eigenaarschap van deze inzet is de verantwoordelijkheid van de leerling. De leerling maakt een plan van aanpak en stelt dit ter beschikking aan de mentor.

Voor leerlingen vwo en havo die zijn gedoubleerd gelden de volgende aanvullende regels:

4.22. De resultaten van het schoolexamen behaald in het jaar waarin de leerling is gedoubleerd, komen te vervallen, onverlet de mogelijkheid om voor bepaalde vakken vrijstelling te verkrijgen overeenkomstig 4.23 en 4.24.

4.23. De leerlingen vwo-havo die zijn gedoubleerd kunnen een vrijstelling aanvragen bij de deelschooldirecteur voor de volgende vakken, mits het SE-programma is afgerond en het SE-eindresultaat voor het vak waarvoor vrijstelling wordt gevraagd een 6,5 of hoger was: Maatschappijleer en Culturele en Kunstzinnige Vorming.

4.24. De studielast die beschikbaar komt doordat gedoubleerde leerlingen vrijstellingen hebben, wordt ingezet bij zwakke vakken. Het eigenaarschap van deze inzet is de verantwoordelijkheid van de leerling. De leerling maakt een plan van aanpak en stelt dit ter beschikking aan de mentor.

Voor gezakte eindexamenleerlingen vmbo gelden de volgende aanvullende regels:

4.25. Voor de gezakte leerlingen geldt dat de resultaten van maatschappijleer en CKV blijven staan.

4.26. De leerlingen vmbo-tl hoeven het profielwerkstuk niet opnieuw te doen, indien dit in een eerder leerjaar reeds is gemaakt en met 'voldoende' of 'goed' is beoordeeld.

Voor leerlingen vmbo die zijn gedoubleerd gelden de volgende aanvullende regels:

4.27. De resultaten van het schoolexamen behaald in het jaar waarin de leerling is gedoubleerd, komen te vervallen.

Voor alle andere gevallen (bijvoorbeeld afstroom leerling, zij-instromer, etc.) beslist de deelschooldirecteur na overleg met belanghebbenden, examinatoren en de examencommissie. Hierbij wordt een maatwerktraject aangeboden, dat beschreven wordt in een apart PTA.

5. Afsluiting en cijfers Schoolexamen

5.1. Het schoolexamen kan pas dan worden afgesloten als alle onderdelen van het PTA zijn afgerond. Afsluiting van het schoolexamen is voorwaarde voor deelname aan het centraal examen.

5.2. Voor de aanvang van het centraal examen maakt de deelschooldirecteur aan de kandidaat het volgende bekend: de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen, de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.

5.3. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10, met de tussenliggende cijfers met 1 decimaal.

5.4. Indien het eindcijfer van het schoolexamen in een vak een gemiddelde is met meer decimalen, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd, indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is.

5.5. Het cijfer van het schoolexamen voor vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd wordt uitgedrukt in een geheel cijfer. Om te komen tot dit gehele cijfer wordt eerst volgens artikel 5.3 en 5.4 afgerond op 1 decimaal. Indien deze decimaal een 5 of hoger is, dan wordt het eindcijfer met 1 verhoogd.

5.6. Het vak Lichamelijke Opvoeding, en Kunstvakken 1 inclusief CKV in het vmbo, uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel wordt beoordeeld met "voldoende" of "goed".

6. Herkansingsregeling toetsen Schoolexamen

6.1. Binnen **het havo-vwo** geldt de onderstaande herkansingsregeling:

a) het aantal herkansingstoetsen is gelijk aan zes voor V4, V5 en V6 (1+3+2) en vijf voor H4 en H5 (3+2);
b) het aantal herkansingen van elke toetsweek is gequoteerd op 1 per toetsweek/ periode;
c) herkansingrechten gelden enkel voor cijfers/onderdelen die in het PTA als herkansbaar gemarkeerd zijn;
d) elk voldoende of onvoldoende, herkansbaar cijfer/ onderdeel, zoals in artikel 6.1. onder c. bedoeld, mag worden herkanst;
e) Indien de school een lenteschoolprogramma aanbiedt om zittenblijven te voorkomen en de leerling het volledige programma van de lenteschool doorloopt, heeft de leerling in afwijking van het gestelde onder 6.1.a, 6.1.b en 6.1.l recht op 1 extra herkansing naar keuze in te zetten voor 1 van de gevolgde vakken tijdens de lenteschool.
f) een kandidaat moet zich schriftelijk of digitaal aanmelden voor een herkansing;
g) een kandidaat die zich volgens de regels heeft aangemeld voor een herkansing en die niet van de gelegenheid gebruik maakt, verliest zijn kans;
h) in geval van herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer;
i) een inhaaltoets kan niet meer worden herkanst, tenzij er naar het oordeel van de deelschooldirecteur sprake is van zeer bijzondere omstandigheden waardoor de leerling de oorspronkelijke toets heeft gemist;
j) een toets mag één maal worden herkanst. Een uitzondering wordt gemaakt voor een gezakte eindexamenleerling, zie artikel 4.20
k) de inhaal-/herkansingstoets vindt plaats op een vastgesteld tijdstip na elke toetsweek. De deelschooldirecteur kan in bijzondere omstandigheden van de in de voorgaande zin geformuleerde regel afwijken;
l) het is niet toegestaan later in het jaar een toets uit een eerder blok in te halen/te herkansen. Een uitzondering wordt gemaakt voor gezakte eindexamenleerlingen. Zie artikel 4.20.
m) Bij onrechtmatige afwezigheid in de lessen op de dag waarop 's middags de herkansingen worden afgenomen volgt uitsluiting van de te herkansen toets.

6.2. Binnen **het vmbo** geldt de onderstaande herkansingsregeling:

a) in het PTA wordt aangegeven welke toetsen herkanst kunnen worden;
b) in deze herkansingsregeling worden de toetsen in leerjaar 3 verdeeld over drie periodes: periode I is begin schooljaar tot 1 december, periode II is van 1 december tot 1 april en periode III is van 1 april tot einde schooljaar. De toetsen van leerjaar 4 worden verdeeld over twee periodes: periode I is begin schooljaar tot 1 december; periode II is 1 december tot 1 april (toetsen van het vierde leerjaar afgenomen na 1 april zijn om praktische redenen niet herkansbaar);
c) kandidaten mogen per periode één toets herkansen;
d) herkansingen van toetsen in een bepaalde periode vinden plaats in de daarop volgende periode, of – indien het gaat om de laatste periode van het leerjaar – aan het einde van die periode;
e) Indien de school een lenteschoolprogramma aanbiedt om zittenblijven te voorkomen en de leerling het volledige programma van de lenteschool doorloopt, heeft de leerling in afwijking van het gestelde onder 6.2.a, 6.2.b, 6.2.c en 6.2.d recht op 1 extra herkansing naar keuze in te zetten voor 1 van de gevolgde vakken tijdens de lenteschool.
f) een kandidaat moet zich schriftelijk of digitaal aanmelden voor een herkansing;
g) een kandidaat die zich volgens de regels heeft aangemeld voor een herkansing en die niet van de gelegenheid gebruik maakt, verliest zijn kans;
h) in geval van herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer.
i) Herexamen schoolexamen vmbo zonder centraal examen.
   i. De examenkandidaat die eindexamen vmbo aflegt kan het schoolexamen maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen opnieuw afleggen, indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6.

ii. Het bevoegd gezag van een school voor mavo of vbo kan bepalen dat een examenkandidaat voor een of meer andere vakken dan maatschappijleer het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen.
ii. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
iv. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.
v. Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het schoolexamen of het herexamen, is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

7. Organisatie Centraal Examen

7.1. Het centraal examen wordt afgenomen in het laatste leerjaar.
7.2. Het centraal examen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede (in school) en het derde tijdvak (staatsexamen).

7.3. **Regels omtrent het schriftelijk centraal examen vwo, havo en vmbo-tl:**

a) De deelschooldirecteur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
b) De deelschooldirecteur draagt er zorg voor dat steeds per 25 kandidaten ten minste één toezichthouder aanwezig is en in elk lokaal waar het werk gemaakt wordt, ten minste twee toezichthouders aanwezig zijn.
c) Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook aangaande de opgaven gedaan.
d) Zij die bij het examen toezicht hebben gehouden, maken over het verloop een procesverbaal op. Zij leveren dit in bij de examensecretaris samen met het gemaakte examenwerk.
e) Nadat alle kandidaten hun plaats hebben ingenomen, controleert een daartoe aangewezen toezichthouder aan de hand van de op de enveloppe vermelde gegevens omtrent schooltype, vak, datum en tijdstip of de enveloppe de juiste is. Deze en eventueel andere op de enveloppe vermelde gegevens, worden daarna aan de kandidaten voorgelezen. Eerst als alle gegevens in orde zijn bevonden, wordt de enveloppe geopend. Het verdient aanbeveling vóór het openen de enveloppe aan de kandidaten te tonen en een van hen de tekst te laten (mee)lezen.
f) Een toezichthouder controleert of de inhoud van de enveloppe overeenstemt met de gegevens op de enveloppe. Het komt voor dat in dezelfde enveloppe een of meer bij de opgaven behorende bijlagen zijn verpakt.
g) Onmiddellijk nadat de enveloppe geopend is, worden de opgaven en de eventueel daarbij behorende bijlage(n) uitgedeeld.
Daarbij dient er nauwkeurig op te worden toegezien dat geen andere opgaven dan de bedoelde in handen van de kandidaten komen.
h) Tijdens het uitdelen van de opgaven, dient er volkomen rust in het examenlokaal te heersen.
i) Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
j) Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de toets aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze toets. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de deelschooldirecteur, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak. Op de overige zittingen van het eerste tijdvak dienen zij wel te verschijnen.

k) Het werk wordt gemaakt op papier verstrekt door school, tenzij door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven, ander papier is verstrekt. Het kladpapier wordt verstrekt door school.
l) De kandidaat plaatst aan de bovenkant van het papier zijn examennummer, zijn naam, zijn vak en de naam van zijn lesgevende docent.
m) Het meenemen en gebruiken van andere dan door de CvTE toegestane hulpmiddelen is verboden.
n) Gedurende het eerste uur van de zitting is het een kandidaat niet toegestaan uit het examenlokaal te vertrekken. Na het verstrijken van het in de vorige zin genoemde tijdvak mag de kandidaat alleen met toestemming van degenen die toezicht houden uit het examenlokaal vertrekken.
o) Bij examens die de kandidaat heeft afgelegd op de computer wordt het gemaakte werk direct na de zitting uitgeprint en worden alle uitgeprinte bladen door de kandidaat ondertekend.
p) Er mag uitsluitend worden geschreven met een zwart- of blauw-schrijvende pen en er mag geen gebruik worden gemaakt van correctievloeistof of daarmee vergelijkbare middelen.
q) Gedurende het examen is het de kandidaat niet geoorloofd zich, zonder vergunning van degenen die toezicht houden, uit het examenlokaal te verwijderen.
r) De deelschooldirecteur maakt voor de aanvang van het examen de kandidaten nadrukkelijk opmerkzaam op de voorschriften vastgelegd in de voorgaande leden van dit artikel en in artikel 2.2.
s) De kandidaat levert zijn werk in bij een toezichthouder. Deze controleert het werk op naam en nummer, waarna hij de kandidaat toestaat, behoudens het gestelde onder de leden n, o en t, het examenlokaal te verlaten. Het verdient aanbeveling dat de toezichthouders tevens nagaan of kandidaten niet iets vergeten in te leveren. Na het verlaten van het examenlokaal mag de kandidaat onder geen beding worden toegestaan nog aan het desbetreffende examen te werken.
t) De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
u) Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van een of meer zittingen worden bepaald dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hun gemaakte stukken inleveren bij één van degenen die toezicht houden. Bij die regeling wordt bepaald wanneer de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.
v) Indien tijdens een zitting een fout in de opgave ontdekt wordt, worden daarover geen mededelingen gedaan. Bij de normering van het werk zal met een fout, zo nodig, rekening worden gehouden.
w) Een kwartier voor het einde van de zitting, dient een daartoe aangewezen toezichthouder dit tijdstip aan te geven.
x) Aan het einde van de zitting blijven de kandidaten zitten totdat een toezichthouder het sein geeft om het examenlokaal te verlaten.

7.4. Regels omtrent het centraal examen vmbo-kaderberoepsgerichte leerweg:

a) De examenkandidaten in de kaderberoepsgerichte leerweg leggen in de voorgeschreven periode het eindexamen af voor het beroepsgerichte vak: het centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe). Dit is een combinatie van praktijkopdrachten en theorievragen.
b) Voorts leggen zij in 4 vakken, waarvan 2 uit het gemeenschappelijk deel en 2 uit het profielgebonden deel, een digitaal examen af met per examenvak een tijdsduur van 90 minuten met als uitzondering de vakken Nederlands en wiskunde: hiervoor geldt 120 minuten.

7.5. Regels omtrent het centraal examen vmbo-basisberoepsgerichte leerweg

a) De examenkandidaten in de basisberoepsgerichte leerweg leggen in de voorgeschreven periode het eindexamen af voor het beroepsgerichte vak: het centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe). Dit is een combinatie van praktijkopdrachten en theorievragen.
b) Voorts leggen zij in 4 vakken, waarvan 2 uit het gemeenschappelijk deel en 2 uit het profielgebonden deel, een digitaal examen af met per examenvak een tijdsduur van 60 minuten met als uitzondering de vakken Nederlands en wiskunde: hiervoor geldt 90 minuten.

7.6. **Gang van zaken tijdens het digitaal centraal examen vmbo:**
a) De kandidaten maken het digitaal examen onder toezicht van door de examencoördinator aangewezen leraren. Per 25 kandidaten is tenminste één toezichthouder aanwezig, met een minimum van 2 per examenlokaal.
b) Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan.
c) Een overzicht van hulpmiddelen waarvan het gebruik door de CvTE is toegestaan, zal tijdig aan de leerlingen worden uitgereikt. Pennen, rekenmachines en tekenmateriaal worden door de kandidaten zelf meegebracht; andere hulpmiddelen, zoals woordenboeken, worden verstrekt door de examencoördinator.
d) Tassen, jassen e.d. mogen niet naar het examenlokaal worden meegenomen.
e) Er mogen geen mobiele telefoons of andere mobiele devices aanwezig zijn in het examenlokaal.
f) Het werk wordt gemaakt op de computer. Het kladpapier wordt door de school gewaarmerkt en verstrekt. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar het examenlokaal.
g) Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende een toets van het examen niet verwijderen uit het examenlokaal.
h) Tijdens het examen dient er volkomen rust in het lokaal te heersen.
i) Gedurende 30 minuten volgend op het tijdstip van aanvang van het digitaal examen is het een kandidaat niet toegestaan te vertrekken.
j) Het is de kandidaten verboden enig papier dat op het examen betrekking heeft op een andere plaats dan op de hun toegewezen tafel te leggen.
k) De kandidaat levert zijn kladpapier in bij de toezichthouder.
l) Aan het einde van een zitting blijven de kandidaten zitten totdat de toezichthouder het sein geeft om te vertrekken.

7.7. De kandidaten ontvangen ruim voor het begin van het centraal examen een lijst met instructies met betrekking tot een correct verloop van het centraal examen.

7.8. De kandidaten ontvangen ruim voor de aanvang van het centraal examen een lijst met de tijd en de plaats van het centraal examen.

7.9. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de deelschooldirecteur, is verhinderd bij één of meer toetsen tijdens het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven zoveel mogelijk toetsen van het centraal examen in te halen.

7.10. Indien de kandidaat na het starten van de digitale toets deze toets zelf afbreekt kan deze toets op een later moment niet meer worden ingehaald. Alleen in bijzondere omstandigheden kan de onderwijsinspectie op verzoek van de school de afgebroken afname ongeldig verklaren en kan de toets alsnog worden ingehaald.

7.11. Indien de afnamecondities van een digitaal examen een adequate beoordeling onmogelijk maken, bijvoorbeeld door technische problemen kan de inspectie op verzoek van de deelschooldirecteur besluiten dat het werk wordt beschouwd als niet gemaakt en niet wordt beoordeeld.

7.12. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.

7.13. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de deelschooldirecteur aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de deelschooldirecteur aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede, wanneer zich dat voordoet, dat ten behoeve van de leerling toepassing is gegeven aan een afwijkende vorm van examinering.

7.14. **Vaststelling score centraal examen**

a) De examinator en de gecommitteerde (examinator van een andere school, belast met het toezicht op het eindexamen) stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast.

b) Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt de deelschooldirecteur ingeschakeld. Tevens kan de inspectie besluiten tot aanstelling van een derde corrector, wiens oordeel bindend is.

8. Cijfers eindexamen

8.1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.

8.2. De examinator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma 49 of minder zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer zijn, naar boven afgerond.

9. Vaststelling uitslag eindexamen vwo, havo en vmbo

9.1. De deelschooldirecteur en de examensecretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 10.

9.2. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de deelschooldirecteur en de examensecretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. Indien dit het geval is, maakt de kandidaat, indien hij op meerdere manieren kan slagen, zelf een keuze uit de eventueel te laten vallen vakken aan de hand van een voorstel van de school. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen (zie artikel 1).

10. Uitslag eindexamen vwo, havo en vmbo

10.1. De kandidaat die eindexamen vwo, havo of vmbo heeft afgelegd en het centraal examen voor alle vakken heeft afgelegd binnen een schooljaar is geslaagd wanneer hij/zij voldoet aan de slaag-/zakregeling, geldend voor zijn/haar examenjaar.

10.2. **Slaag-/zakregeling vwo en havo**:
Voor het vwo en het havo geldt de volgende algemene regeling.
De kandidaat is geslaagd indien hij:

a. Een rekenkundige gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers van ten minste 5,50 heeft behaald; en

b. Voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald (de kernvakkenregeling); en

c. Voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; of

d. Voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; of
e. Voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
f. Voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
g. Voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; en
h. Geen eindcijfer lager dan een 4 heeft behaald, dit geldt ook voor de losse onderdelen van het combinatiecijfer; en
i. Het vak Lichamelijke Opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel als `voldoende` of `goed` heeft afgesloten; en
j. Voor het Gymnasium geldt de aanvullende eis dat Grieks of Latijn deel moet uitmaken van de vakken waarop de slaag-/zakregeling is toegepast; en
k. Een Gymnasium kandidaat mag niet een 'duim leggen op' een onvoldoende cijfer voor Latijn of Grieks om dan alsnog voor een Atheneum examen te kunnen slagen.

10.3. **Slaag-/zakregeling vmbo-tl**:
De kandidaat is geslaagd indien hij:
a. Voor al zijn examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer; of
b. Voor één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken eindcijfers heeft behaald van 6 of meer; of
c. Voor één examenvak een 4 heeft gehaald, mits tenminste voor één vak een 7 of hoger is behaald en de rest van de vakken voldoende is; of
d. Voor twee examenvakken een eindcijfer 5 heeft gehaald, mits tenminste voor één vak een 7 of hoger is behaald en de rest van de vakken voldoende is.
Echter met dien verstande dat:
e. Het vak maatschappijleer is één van de examenvakken.
f. De vakken lichamelijke opvoeding en kunstvak 1 (ckv) moeten met een voldoende of goed zijn afgesloten.
g. Het profielwerkstuk moet met een voldoende of goed zijn afgesloten.
h. Tevens dient op het centraal examen het cijfergemiddelde minimaal 5,5 te zijn.
i. Verder moet het eindcijfer voor Nederlands minimaal een 5 zijn.
j. Ten slotte moet de leerling een lob-dossier hebben samengesteld dat voldoet aan de eisen zoals die in het PTA zijn opgenomen.

10.4. **Slaag/zakregeling vmbo-kb en -bb:**
Bij de uitslagbepaling voor het vmbo kb en bb spelen de volgende soorten cijfers een rol:
a. De behaalde cijfers voor de centrale examens (inclusief het cspe), en;
b. De behaalde eindcijfers (het gemiddelde van het CE en het SE voor een vak, of de cijfers voor de vakken waarover alleen een SE is afgenomen, zoals de beroepsgerichte keuzevakken);
c. Het combinatiecijfer (gecombineerd eindcijfer van de eindcijfers van de kleinere vakken, in dit geval de beroepsgerichte keuzevakken);
d. De behaalde eindcijfers gewaardeerd in letters (voldoende/goed, bijvoorbeeld voor lichamelijke oefening).

De kandidaat krijgt op zijn cijferlijst bij het diploma dertien eindcijfers voor:
a) Nederlands,
b) Engels,
c) Maatschappijleer,

d) Lichamelijke opvoeding (in een letter: voldoende/goed),
e) Kunstvakken 1, ckv (in een letter: voldoende/goed),
f) Twee profiel gebonden algemeen vormende vakken,
g) Het profielvak,
h) (Minimaal) vier beroepsgerichte keuzevakken en het combinatiecijfer voor de beroepsgerichte keuzevakken.

Alle eindcijfers tellen één keer mee in de uitslagbepaling. Met uitzondering van de eindcijfers over de beroepsgerichte keuzevakken, die worden vanwege hun omvang gecombineerd tot het combinatiecijfer beroepsgerichte keuzevakken.
Daarnaast zijn alle behaalde cijfers voor de centrale examens (inclusief het cspe) en de cijfers voor de schoolexamens zichtbaar op de cijferlijst.

Een leerling is geslaagd voor het eindexamen in de basis- en de kaderberoepsgerichte leerweg, als:

1) Het gemiddelde cijfer voor de vakken van het CE ten minste een voldoende is. Dat is onafgerond een 5,5. Als de leerling gemiddeld een 5,4 heeft gehaald, is hij dus gezakt.
2) Daarnaast gelden de volgende voorwaarden:
   - Voor het vak Nederlandse taal is het eindcijfer 5 of meer gehaald.
3) Ook geldt dat de leerling alleen geslaagd is als:
   - Alle eindcijfers een 6 of hoger zijn; of
   - Één eindcijfer een 5 is en alle andere eindcijfers een 6 of hoger; of
   - Één eindcijfer een 4 is en de overige eindcijfers een 6 of hoger, waarvan ten minste één eindcijfer een 7 of hoger is; of
   - Voor twee vakken een eindcijfer 5 is gehaald en voor de overige eindcijfers een 6 of hoger waarvan tenminste één eindcijfer een 7 of hoger is; en
   - Geen eindcijfer lager is dan een 4.
   - Voor ieder keuzevak afzonderlijk geen eindcijfer lager dan een 4 behaald is.
4) Verder geldt dat de leerling een 'voldoende' of een 'goed' moet hebben gekregen voor de vakken Lichamelijke Opvoeding en Kunstvakken 1 (ckv).
5) Ten slotte moet de leerling een lob-dossier hebben samengesteld dat voldoet aan de eisen zoals die in het PTA zijn opgenomen.

10.5. **Voor vmbo leer-werktraject geldt dat een kandidaat is geslaagd als:**

a) Het eindcijfer voor Nederlands afgerond een 6 of hoger is; en
b) Het eindcijfer voor het beroepsgerichte profielvak een 6 of hoger is; en
c) Voor de vier verplichte beroepsgerichte keuzevakken het cijfer niet lager dan een 4 is; en
d) Het combinatiecijfer een 6 of hoger is.

10.6. De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd en die niet voldoet aan de voorwaarden in artikel 10.2, 10.3, 10.4 of 10.5 is afgewezen behoudens de mogelijkheid tot herkansing bepaald in artikel 11.

10.7. Zodra de uitslag is vastgesteld maakt de deelschooldirecteur deze tezamen met de eindcijfers schriftelijk aan ieder kandidaat bekend onder mededelingen van mogelijkheden tot en de regels van herkansing bepaald in artikel 11. De uitslag is de definitieve uitslag als de kandidaat geen gebruik mag maken van de in artikel 11 opgenomen herkansingsregeling centraal examen vwo, havo of vmbo.

11. Herkansingsregeling Centraal Examen vwo-havo-vmbo

11.1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de uitslag volgens artikel 10 is vastgesteld, het recht in het tweede tijdvak opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen. Hierbij gelden de voorwaarden, dat

a. Het vak betrokken moet zijn geweest bij de eerste uitslag, en
b. De herkansing plaatsvindt in een volgend tijdvak van hetzelfde examenjaar.

c. Kandidaten in de basis- en de kaderberoepsgerichte leerweg kunnen ook 1 of maximaal 4 onderdelen van het cspe herkansen, dit kan om praktische redenen ook voordat de uitslag volgens artikel 10 is vastgesteld. Dit in overleg met de kandidaat.
d. Indien de kandidaat in het eerste tijdvak het examen in een vak op een hoger niveau heeft afgelegd, maar het resultaat is tegengevallen, kan de kandidaat besluiten om in het tweede tijdvak het CE in het betreffende vak op het oorspronkelijke niveau af te leggen. Dit geldt niet als een herkansing, omdat het examen nog niet eerder op dit niveau is afgelegd. Het examenresultaat op het oorspronkelijke niveau in het tweede tijdvak komt in de plaats van het examenresultaat op het hoger niveau in het eerste tijdvak. Als in het tweede tijdvak het CE in het betreffende vak wederom op het hogere niveau wordt afgelegd, dan geldt het wel als een herkansing in de zin van artikel 11.1 en 11.2 en wordt daarmee een kans verbruikt.

11.2. De kandidaat stelt de deelschooldirecteur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in 11.1 bedoelde recht.
11.3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
11.4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld en schriftelijk aan de kandidaat meegedeeld.

12. Diploma, cijferlijst en certificaat vwo-havo-vmbo

12.1. De deelschooldirecteur of mentor reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd in **vwo of havo** een lijst uit waarop zijn vermeld:
a. De cijfers voor het schoolexamen;
b. De cijfers voor het centraal examen;
c. De vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk;
d. De beoordeling van het deelvak Lichamelijke Opvoeding;
e. De eindcijfers van de examenvakken;
f. Alsmede de uitslag van het examen.

12.2. De deelschooldirecteur of mentor reikt op grond van de definitieve uitslag aan de kandidaat die eindexamen heeft afgelegd **in het vmbo** een lijst uit waarop zijn vermeld:
a. De cijfers voor het schoolexamen;
b. De cijfers voor het centraal examen;
c. De vakken en het onderwerp of titel van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk (Vmbo-tl);
d. De beoordeling van het Kunstvak(ckv) en het vak Lichamelijke Opvoeding;
e. Het combinatiecijfer voor de keuzevakken van vmbo-kb en -bb.
f. De eindcijfers voor de examenvakken;
g. De uitslag van het eindexamen.

12.3. De deelschooldirecteur c.q. de mentor reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop het profiel is of de profielen zijn vermeld, waarin de kandidaat examen heeft gedaan. Duplicaten van diploma's worden niet verstrekt.
12.4. Indien de kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die tenminste een eindexamen vormen, worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.
12.5. Indien de leerling voldoet aan de voorwaarden voor het judicium 'cum laude' wordt dit op het diploma vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft. Zie voor de voorwaarden voor het judicium 'cum laude' bijlage 2 bij dit examenreglement en artikel 3.47 en 3.48 uitvoeringsbesluit wvo 2020.

12.6. De deelschooldirecteur en de examensecretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

12.7. De deelschooldirecteur reikt aan de definitief voor het eindexamen gezakte vavo-kandidaat een certificaat uit voor de vakken waarvoor hij het eindcijfer 6 of meer heeft behaald.

13. Examensecretaris en examencommissie

13.1. Taken van de examensecretaris, conform artikel 2.51a wvo 2020.
De examensecretaris ondersteunt de deelschooldirecteur bij:
a. Het organiseren en afnemen van het eindexamen;
b. De uitvoering van het examenreglement;
c. De uitvoering van het programma van toetsen en afsluiting;
d. De verstrekking van een overzicht van de onderdelen en beoordeling van de schoolexamens.

13.2. Het bevoegd gezag stelt, conform artikel 2.60d wvo 2020, een examencommissie vwo/havo en een examencommissie vmbo in die elk bestaat uit:
a. Tenminste drie leden;
b. Een oneven aantal leden;
c. De examensecretaris;
d. Leden van het bevoegd gezag, de deelschooldirecteur, leden van de medezeggenschapsraad, leerlingen van de school of hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen lid zijn van de examencommissie.

13.3. De taken en bevoegdheden van de examencommissie, conform artikel 2.60e wvo 2020, zijn:
a. Het opstellen van een voorstel voor een examenreglement;
b. Het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsen en afsluiting;
c. Het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
d. Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen;
e. Het vaststellen
f. van regels over haar werkwijze;
g. Het jaarlijks opstellen van een verslag van haar werkzaamheden;
h. Het jaarlijks evalueren van de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de deelschooldirecteur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen;
i. Het verstrekken van de onder e, f en g genoemd onderdelen aan het bevoegd gezag, aan de deelschooldirecteur en aan de examensecretaris.

13.4. Op Winkler Prins heeft de examencommissie als aanvullende taken:
a. De examencommissie wordt gehoord door de deelschooldirecteur in het geval van een bezwaar volgens artikel 2.1;
b. De examencommissie wordt gehoord door de deelschooldirecteur in alle gevallen waarin het Examenreglement en programma van toetsen en afsluiting niet voorziet.

Bijlage 1: regels m.b.t. inzage in digitaal gemaakte examens

1. De inzage verloopt via de examensecretaris. De wijze waarop de examensecretaris de inzage met behulp van Facet kan organiseren is beschreven in de handleiding voor de afnameplanner/examensecretaris.
2. De inzage is eenmalig en vindt plaats na de vaststelling van de uitslag.
3. De inzage vindt plaats onder toezicht van de deelschooldirecteur (of de examensecretaris of een ander lid van de schoolleiding), die daarbij de richtlijnen omtrent de geheimhouding in acht neemt.
4. Tijdens de inzage ziet de kandidaat zowel de vragen, zijn antwoorden, de toegekende score als het correctievoorschrift.
5. Als een kandidaat de juistheid van de toegekende score betwist, mag de medewerker die toezicht houdt het nummer van de desbetreffende vraag en het antwoord van de kandidaat op die vraag noteren.
6. De kandidaat zelf mag tijdens de inzage geen aantekeningen maken.
7. Als de toezichthoudend functionaris de kandidaat niet kan overtuigen van de juistheid van de toegekende score, legt hij de mening van de kandidaat voor aan de corrector en aan de deelschooldirecteur (of de examensecretaris of een ander lid van de schoolleiding).
8. Met inachtneming van de regels onder 1 tot en met 7 kan per kandidaat inzage worden verleend in de toegekende score. Inzage in de omzetting van de score in een cijfer kan plaatsvinden door de kandidaat te wijzen op de informatie die het CvTE daarover verstrekt.

Bijlage 2: voorwaarden voor het judicium cum laude

Vwo
Voor vwo moet gemiddeld voor de grote vakken in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het hoogste cijfer uit het vrije deel samen minimaal 8,0 zijn behaald. Bij 7,99 gemiddeld is er geen sprake van cum laude. Bovendien mag geen eindcijfer lager zijn dan een 7. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 6 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude. Het combinatiecijfer mag niet lager zijn dan 7, maar hier geldt dat het cijfer voor de samenstellende onderdelen wel lager mag zijn dan 7. Een 9 voor maatschappijleer, een 5 voor ANW en een 7 voor het profielwerkstuk levert gemiddeld een 7 op. Door de 5 voor ANW wordt de cum laude-vermelding niet getorpedeerd.
Zie voor de tekst van de regeling: artikel.3.47 lid 1-uitvoeringsbesluit wvo 2020.

Havo
Voor havo moet het gemiddelde van de grote vakken in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het hoogste cijfer in het vrije deel samen minimaal 8,0 zijn. Geen eindcijfer mag lager zijn dan een 6. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude. Het combinatiecijfer mag niet lager zijn dan 6, maar de samenstellende onderdelen mogen wel lager zijn dan 6. Een 9 voor maatschappijleer, een 5 voor ANW en een 7 voor het profielwerkstuk levert gemiddeld een 7 op. Door de 5 voor ANW wordt de cum laude vermelding niet getorpedeerd.
Zie voor de tekst van de regeling: artikel 3.47 lid 2 uitvoeringsbesluit wvo 2020.

Vmbo-tl
Voor vmbo-tl komt het neer op gemiddeld minimaal 8,0 voor de cijfers in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het hoogste cijfer uit het vrije deel samen. Ook mag geen cijfer lager zijn dan 6. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude.
Zie voor de tekst van de regeling: artikel 3.48 lid 1 uitvoeringsbesluit wvo 2020.

Vmbo-gl
Voor vmbo-gl komt het neer op gemiddeld 8.0 voor de cijfers in het gemeenschappelijk deel, de cijfers voor de algemene vakken in het profieldeel en het cijfer voor het algemene vak in het vrije deel of het combinatiecijfer samen. Geen eindcijfer mag lager zijn dan 6. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude. Voor het combinatiecijfer geldt dat de samenstellende onderdelen (beroepsgericht profielvak, beroepsgerichte keuzevakken) ieder wel lager mogen zijn dan 6 mits het combinatiecijfer zelf minimaal 6 is.
Zie voor de tekst van de regeling: artikel 3.48 lid 2 uitvoeringsbesluit wvo 2020.

Vmbo bb/kb
Het gemiddelde eindcijfer van minimaal 8,0 wordt berekend op basis van de eindcijfers voor het beroepsgerichte profielvak, de twee algemene vakken in het profieldeel en het combinatiecijfer in het vrije deel samen. Voor de andere vakken die meetellen bij de uitslagbepaling (Nederlands, Engels en maatschappijleer) mag niet lager zijn behaald dan een 6. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude. Voor het combinatiecijfer geldt dat de samenstellende onderdelen (de beroepsgerichte keuzevakken) ieder wel lager mogen zijn dan 6, mits het combinatiecijfer zelf minimaal 6 is.
Zie voor de tekst van de regeling: artikel 3.48 lid 3 uitvoeringsbesluit wvo 2020.

Vermelding van profiel op cum laude diploma
Indien een kandidaat voor meer profielen geslaagd is, mag op het diploma waarop cum laude vermeld staat alleen het profiel/de profielen vermeld worden, waarvoor de kandidaat ook daadwerkelijk cum laude geslaagd is. De kandidaat ontvangt zowel op havo/vwo als op vmbo wel voor het andere profiel c.q. de andere profielen waarvoor hij ook geslaagd is een aparte cijferlijst. Omdat ook op de cijferlijst de uitslag vermeld wordt, kan de leerling hiermee altijd aantonen dat hij ook voor het andere profiel c.q. de andere profielen geslaagd is.
Uiteraard kan de kandidaat ook afzien van de cum laude vermelding en een diploma ontvangen, waarop wel alle profielen waarvoor hij geslaagd is vermeld staan.

Programma van toetsing en afsluiting

2022-2023 MAVO 3 aardrijkskunde

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1		SO Deeltoets Arm en Rijk H1	**AK/K3 - K7**	S	50						CIJF	1
102	1		SO Deeltoets Arm en Rijk H2	**AK/K3 - K7**	S	50						CIJF	1
103	1		Eindtoets Arm en Rijk H1, 2+3	**AK/K3 - K7**	S	50				✓		CIJF	2
121	2		PO Arm en Rijk / Leefbaarheid	**AK/K3 - K7**	S/PR	50						CIJF	2
122	2		SO Deeltoets Bronnen van Energie H4	**AK/K3 - K5**	S	50						CIJF	1
123	2		SO Deeltoets Bronnen van energie H5	**AK/K3 - K5**	S	50						CIJF	1
141	3		Eintoets Bronnen van energie H4, 5 + 6	**AK/K3 - K5**	S	50				✓		CIJF	2
142	3		SO Deeltoets Grenzen en identiteit H7	**AK/K3 - K9**	S	50						CIJF	1
143	3		Eindtoets Grenzen en Identiteit H7 + 8	**AK/K3 - K9**	S	50				✓		CIJF	2

2022-2023 MAVO 3 biologie

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1	40	Toets H1 + H4 (paragraaf 1.1 t/m 1.3 + 4.2 t/m 4.5	**K4, K5, V4**	S	50				✓		CIJF	2
102	1	44	vaardigheden (samen met tekencijfer)	**V3, V4, K4, K6**	S/PR	50						CIJF	1
121	2	51	Toets H6 (6.1 t/m 6.6) hoofdstuk ecologie	**K6, K7**	S	50				✓		CIJF	3
122	2	5	Toets hoofdstuk 7 duurzaamheid 7.1 t/m 7.6	**K7**	S	50				✓		CIJF	3
123	2	11	Toets H8, gedrag	**V2**	S	50				✓		CIJF	3
124	2	10	Practicum: diverse praktische vaardigheden	**V3, V4, K8, K4**	PR	150						CIJF	1
141	3	19	Toets H5, stevigheid en beweging	**K8**	S/PR	100						CIJF	2
142	3	26	Toets H2 seksualiteit en voortplanting	**K12**	S	50						CIJF	3

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
281	HD		Identiteit opdracht 1: Cultureel zelfportret	**KV/K/1-KV/K/2-KV/K/4**	S/PR			✓				V/G	1
282	HD		Identieit opdracht 2: Eigen werk	**KV/K/3-KV/K/4**	S/PR			✓				V/G	1
283	HD		Film opdracht 1	**KV/K/4**	S/PR			✓				V/G	1
284	HD		Activiteit Film	**KV/K/3**	PR			✓		✓		V/G	1
285	HD		Museum opdracht 1	**KV/K/4**	S/PR			✓				V/G	1
286	HD		Activiteit Museum	**KV/K/2 - KV/K/3**	PR			✓		✓		V/G	1
287	HD		Museum opdracht 2	**KV/K/2-KV/K/4**	S/PR			✓				V/G	1

2022-2023 MAVO 3 Duits

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1		s.o. leerwerk	**k2**	S							CIJF	1
102	1		s.o. vaardigheden	**k4**	S							CIJF	1
103	1		proefwerk H1	**k2/k4/k7**	S	50 minuten				✓		CIJF	2
121	2		s.o. leerwerk	**k2**	S							CIJF	1
122	2		s.o. vaardigheden	**k5**	S							CIJF	1
123	2		proefwerk H2	**k2/k4/k7**	S	50 minuten				✓		CIJF	2
141	3		s.o. leerwerk	**k2**	S							CIJF	1
142	3		s.o. vaardigheden	**k4**	S							CIJF	1
143	3		s.o. naamvallen	**K3, K4**	S							CIJF	1
144	3		proefwerk H3	**k2/k4/k7**	S	50 minuten				✓		CIJF	2

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1	39	Toets hoofdstuk 1: Hoe welvarend ben jij?	**Consumptie EC/K/4A + EC/V1**	S	1				✓		CIJF	1
102	1	44	Toets hoofdstuk 2: Wat voor consument ben jij?	**Consumptie EC/K/4A + EC/V1**	S	1						CIJF	1
121	2	50	Toets hoofdstuk 5: Is er werk voor jou?	**Arbeid en productie EC/K/5A+B**	S	1				✓		CIJF	1
122	2	6	Toets hoofdstuk 6: Productie en Markt	**Arbeid en productie EC/K/5A**	S	1						CIJF	1
141	3	13	Toets hoofdstuk 7: Wie heeft het voor het zeggen?	**Overheid en bestuur EC/K/6 + EC/V/1**	S	1						CIJF	1
142	3	19	Toets hoofdstuk 8: Over de grens	**Internationale ontwikkelingen EC/K/7**	S	1				✓		CIJF	1
143	3	25	Toets hoofdstuk 3 De bank en jouw geld en 4 Kies je voor zekerheid?	**Consumptie EC/K/4A + EC/V1**	S	2						CIJF	2

2022-2023 MAVO 3 Engels

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1		SO Bridging the Gap	**k2,k3**	S							CIJF	1
102	1		Proefwerk Theme 1	**k2,k3**	S							CIJF	3
103	1		Toets Irregular Verbs en Present Perfect	**k2,k3**	S					✓		CIJF	2
121	2		Proefwerk Theme 2	**k2,k3**	S							CIJF	3
122	2		Toets Grammar en Writing	**k2,k3**	S					✓		CIJF	2
123	2		Proefwerk Theme 3	**k2,k3**	S							CIJF	3
124	2		Proefwerk Theme 4	**k2,k3**	S							CIJF	3
141	3		Spreekvaardigheid	**k1,k6,v4**	M							CIJF	3
142	3		Proefwerk Theme 5	**k2,k3**	S							CIJF	3
143	3		Kijk- en Luistervaardigheid	**k5**	S							CIJF	3
144	3		Leesvaardigheid	**v1,v4**	S					✓		CIJF	3

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1		SO H1: Nederland en Indonesie	**GS K2/K4/ V1**	S	50						CIJF	1
102	1		Proefwerk H1: Nederland en Indonesie	**GS K4/V1**	S	50				✓		CIJF	3
103	1		SO H3: Sociale zekerheid en verzorgingsstaat in Nederland	**GS K2/K7**	S	50						CIJF	1
121	2		Proefwerk H3: Sociale Zekerheid en Verzorgingsstaat in Nederland	**GS K2/ K7**	S	50						CIJF	3
122	2		SO H4: Nederland na 1945: Cultuur en Mentaliteit	**Gs K2/ K8/ V4**	S	50						CIJF	1
123	2		Proefwerk H4: Nederland na 1945: Cultuur en Mentaliteit	**GS K2/K8/V4**	S	50				✓		CIJF	3
141	3		SO H5: De Koude Oorlog	**GS K9/ V6**	S	50						CIJF	1
142	3		Proefwerk H5: De Koude Oorlog	**GS K9/ V6**	S	50				✓		CIJF	3

2022-2023 MAVO 3 Handvaardigheid

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1		Praktische opdracht 1	**BV/K/4/6**	PR						✓	CIJF	3
102	1	toetswk	Toets 1: Beeldende aspecten: Vorm, Kleur	**BV/K/3/8**	S	1 lesuur				✓		CIJF	2
121	2		Praktische opdracht 2	**BV/K/4/6**	PR						✓	CIJF	3
122	2	toetswk	Toets: 2 Beeldende aspecten: Ruimte, Textuur, Lijn	**BV/K/3/8**	S	1 lesuur				✓		CIJF	2
141	3		Praktische opdracht 3	**BV/K/4/6**	PR						✓	CIJF	3
142	3	toetswk	Toets: 3 Beeldende aspecten: Compositie, Licht	**BV/K/3/8**	S	1 lesuur				✓		CIJF	2
143	3		Kunstdossier	**BV/V/1/3 - BV/K/7/8**	S/PR						✓	CIJF	1

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1		Spel - doelspelen	**LO1/K/1,2,3,4**	PR	50		✓	1			V/G	1
102	1		Turnen	**LO1/K/1,2,3,5**	PR	50						V/G	1
103	1		Inzet en omgang	**LO1/K/1,2,3**	PR	Gehele						V/G	1
121	2		Bewegen en Muziek	**LO1/k/1,2,3,6**	PR	50		✓	2			V/G	1
122	2		Inzet en omgang	**LO/K/1,2,3**	PR	Gehele						V/G	1
123	2		Spel- net- en terugslagspelen	**LO/K/1,2,3,4**	PR	50						V/G	1
141	3		Atletiek	**LO1/K/1,2,3,7**	PR	50		✓	3			V/G	1
142	3		Inzet en omgang	**LO1/K/1,2,3**	PR	Gehele						V/G	1
143	3		Bewegen en gezondheid	**LO1/K/1,2,3**	PR	50						V/G	1
144	3		Slag - en loop spelen	**LO1/K/1,2,3,4**	PR	50		✓	4			V/G	1

2022-2023 MAVO 3 LOB

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
121	2		Leerling neemt deel aan de Check the Bizz in mavo 3 (of indien niet mogelijk een andere vorm van beroepenorientatie op tenminste twee beroepsvelden)		S/PR		✓					V/G	0
122	2		Leerling woont voorlichting over de profielkeuze bij.		M		✓					V/G	0
141	3		Leerling heeft profielkeuze gesprek met mentor in mavo 3		M		✓					V/G	0
142	3		Leerling orienteert zich volgensde 5 motieven van Marinka Kuipers op opleiding en beroep middels diverse opdracten aangeboden in de mentoruren		PR		✓					V/G	0

2022-2023 MAVO 3 Maatschappijleer

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1	i.o.	Thema 1: Wat is maatschappijleer? + Thema 2: Jongeren	**ML1/K/1,2,3,4,6**	S	50 min.		✓	1			CIJF	3
102	1	i.o.	Actualiteitentoets 1	**Act. toets**	S	50 min.		✓	2			CIJF	1
103	1	i.o.	Thema 3: Politiek	**ML1/K/1,2,3,6**	S	50 min.		✓	3	✓		CIJF	3
121	2	i.o.	Thema 5: Media	**ML1/K/1,2,3,7**	S	50 min.		✓	4	✓		CIJF	3
122	2	i.o.	Actualiteitentoets 2	**Act. toets**	S	50 min.		✓	5			CIJF	1
141	3	i.o.	Praktische opdracht maatschappijleer.	**Praktische Opdacht periode 3**	PR	150 min.		✓	6	✓		CIJF	3
142	3	i.o.	Actualiteitentoets 3	**Act. toets**	S	50 min.		✓	7			CIJF	1
143	3	i.o.	Thema 6: Pluriforme samenleving	**ML1/K/1,2,3,4**	S	50 min.		✓	8			CIJF	3

2022-2023 MAVO 3 muziek

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1		musiceren/zingen 1	**K4**	PR	50						CIJF	1
102	1	TW 1	Theorietoets 1: Akkoorden en leerjaar 3 hoofdstukken	**K3, K7, V3**	S	50				✓		CIJF	2
121	2		musiceren in groepen	**K4, K2**	PR	50						CIJF	2
122	2		werkstuk artiest	**K1, K8, V2**	S	150 min				✓		CIJF	1
141	3		improviseren	**K5**	PR	50						CIJF	1
142	3	TW 3	Theorietoets 2: Poplab	**K2, K3, K7, V3**	S	50				✓		CIJF	2

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1	39	Leesvaardigheid	**k2,k3,k6**	S	1				✓		CIJF	3
102	1	44/45	Taalverzorging en woordenschat	**k2,k3,k7,v3**	S	1						CIJF	2
121	2	50	Fictie	**k2,k6,k8,v1,v2**	S							CIJF	2
122	2	4	Schrijfvaardigheid: overtuigende tekst	**k1,k2,k3,k7,v2,v3**	S	1						CIJF	2
123	2	6	Taalverzorging en woordenschat	**k2,k3,k7,v3**	S	1				✓		CIJF	2
141	3	14	Schrijfvaardigheid: zakelijke brief	**k1,k2,k3,k7v2,v3**	S	1				✓		CIJF	2
142	3	20	Presenteren	**k2,k5,v1**	M							CIJF	2
143	3	25	Leesvaardigheid	**k2,k3,k6**	S	1						CIJF	3

2022-2023 MAVO 3 natuur- scheikunde 1

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1		practicum elektriciteit	**k1,2,3 ,5 en v3,4**	PR	50 min						CIJF	1
102	1	38/39	Toets H1 elektriciteit	**k1,2,3,5, en v3,4**	S	50 min						CIJF	2
103	1	44/45	Toets H1+H2 elektriciteit en het weer	**k1,2,3,5, 12 en v3,4**	S	100 min				✓		CIJF	3
121	2	49/50	Toets H3 Krachten	**k1,2,3,9, en v2,3,4**	S	50 min				✓		CIJF	2
122	2		practicum hefbomen/veer	**k1,2,3,9, en v2,3,4**	PR	50						CIJF	1
123	2	6	Toets H3+H4 krachten en stoffen	**k1,2,3,4,9 en v2,3,4**	S	50 min						CIJF	3
124	2		practicum licht	**k1,2,3,7 en v3,4**	PR	50 min						CIJF	1
125	2	9/10	Toets H5 licht	**k1,2,3,9, en v2,3,4**	S	100 min						CIJF	2
141	3	13/14	Toets H6 Warmte	**k1,2,3,6 en v,3,4**	S	50 min				✓		CIJF	2
142	3		practicum dichtheid	**k1,2,3,4, en v,3,4**	PR	50 min						CIJF	1
143	3	25	Toets H7 en H8. Materialen, atoom en straling	**k1,2,3,4,10,11 en v3,4**	S	100 min						CIJF	3

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1		H1 Stoffen en mengsels	**K3, K10**	S	50 min.						CIJF	2
102	1		praktische opdracht hoofdstuk 1	**K3, K10**	S/PR	100						CIJF	1
103	1	44/45	Hoofdstuk 2 water (toetsweek 1)	**K3**	S	50				✓		CIJF	2
121	2		H3 mengsels scheiden	**K10, V1, V2**	S	50 min						CIJF	2
122	2		H4 Nieuwe stoffen maken	**K11**	S	50 min				✓		CIJF	2
123	2	6	Practicumtoets H1 t/m H4 (toetsweek 2)	**K3**	S/PR	100 min.						CIJF	2
141	3		H5 chemische reacties	**K5**	S	50 min.				✓		CIJF	2
142	3	26/27	H6 Metalen	**K3, K10, V1**	S	50 min						CIJF	2

2022-2023 MAVO 3 tekenen

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1		Praktische opdracht 1	**BV/K/4/6**	PR						✓	CIJF	3
102	1	toetswk	Toets 1: Beeldende aspecten: Vorm, Kleur	**BV/K/3/8**	S	1 lesuur				✓		CIJF	2
121	2		Praktische opdracht 2	**BV/K/4/6**	PR						✓	CIJF	3
122	2	toetswk	Toets: 2 Beeldende aspecten: Ruimte, Textuur, Lijn	**BV/K/3/8**	S	1 lesuur				✓		CIJF	2
141	3		Praktische opdracht 3	**BV/K/4/6**	PR						✓	CIJF	3
142	3	toetswk	Toets: 3 Beeldende aspecten: Compositie, Licht	**BV/K/3/8**	S	1 lesuur				✓		CIJF	2
143	3		Kunstdossier	**BV/V/1/3 - BV/K/7/8**	S/PR						✓	CIJF	1

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1	46	Communicatie en informatievaardigheden	**a1, a2, a3, d1, e8, e18**	S							V/G	0
121	2	10	Samenwerken en website ontwerpen	**a4,d1,e1,e3,e6,e8,e18**	S							V/G	0
141	3	26	Profieloriëntatie	**a5,a6,b1,b2,c1,c2,d1,e4,e5,e6,e8,e12,e13**	S							V/G	0

2022-2023 MAVO 3 Wiskunde

NR.	Per.	Week	Omschrijving	Domein	Tv	Tijd	Telt niet mee	SE	NR.	Her.	Verz.	Weging	
101	1	39	H1	**K1,2,3,4,5 V2,3**	S	50						CIJF	2
102	1	44/45	H2	**K1,2,3,5,6**	S	50				✓		CIJF	2
103	1		Schoolwerk		S							CIJF	1
121	2	50	H3 en H4	**K1,2,3,4**	S	50						CIJF	2
122	2	51	Project H6/H12	**K1,2,3,7,8 V1,2,3,4**	PR							CIJF	1
123	2	6	H5	**k1,2,3,5,6**	S	100				✓		CIJF	2
124	2		Schoolwerk		S							CIJF	1
141	3	12	H7	**K1,2,3,4**	S	50						CIJF	2
142	3	16	H8	**K1,2,3,4,5,6**	S	50				✓		CIJF	2
143	3	25	H9 en H11	**K1,2,3,4,5,6**	S	100						CIJF	3
144	3		Schoolwerk		S							CIJF	1

Overzicht toetsweken

Toetsweek 1:	2	t/m	8	november 2022
Toetsweek 2:	6	t/m	10	februari 2023
Toetsweek 3:	21	t/m	27	juni 2023

De centrale herkansingen vinden plaats op 1 december 2022 en
16 maart 2023 en 6 juli 2023.
Over herkansingen kun je meer lezen in het examenreglement bij 6.2.